

نقطه قوت اصلاحات

زهرا شجاعی

در شرایطی که دهه فجر و ایام پیروزی انقلاب اسلامی، فرصتی است برای جشن و شادمانی و مرور دستاوردهایی که در برهه‌های گوناگون و دولت‌های مختلف کسب شده است، اما برخی بی‌تدبیری‌ها در رسانه ملی باعث شده تا به جای تشریح دستاوردها، تلاش‌ها صرف رفع اتهامات کذبی شود که برخی افراد و جریان‌ها به دروغ به گروه‌های اصلاح‌طلب و میانه‌رو نسبت داده‌اند. در تاریخ 2 بهمن‌ماه در یکی از برنامه‌های شبکه افق صدا و سیما، نشست با موضوع ارزیابی عملکرد معاونت‌های امور بانوان برگزار شد که در آن به صورت یک‌طرفه، اقدام به اتهام زنی، هتک حرمت و تهمت به عملکرد حوزه بانوان در دوره اصلاحات شد. بعد از پایان یافتن برنامه یاد شده با توجه به مطالب کذبی که علیه عملکرد دولت اصلاحات مطرح شده بود، برنامه‌ریزی برای پاسخ دادن به اتهامات آغاز شد. البته همزمان پیگیری حقوقی علیه اتهام زندگان نیز در دستور کار قرار گرفت. بعد از تماس مدیران رسانه ملی، قرار شد نشست برای دفاع از اتهامات با حضور من (زهرا شجاعی) و خانم شهیندخت مولوردی برگزار شود. باید توجه داشت، نشست‌های تلویزیونی در انواع و اقسام مختلف با اهداف مختلف برنامه‌ریزی می‌شود. برخی اوقات میزگردهای تک نفره، زمانی برنامه‌های مناظره دو یا چند نفره و برخی جلسات نیز با هدف دفاع از اتهاماتی که علیه افراد یا جریان‌ها مطرح شده، برگزار می‌شود. با توجه به طرح اتهامات کذب و هتک حرمت علیه عملکرد دولت اصلاحات، نشست ترتیب داده شد تا از اتهامات مطروحه دفاع شود. بر اساس پروتکل‌های حاکم بر صدا و سیما در وهله نخست دو برابر وقتی که صرف اتهامات شده، باید در اختیار فردی که علیه او اتهام زده شده، قرار داده شود. ضمن اینکه باید تصویری از نحوه برگزاری برنامه در اختیار میهمانان برنامه قرار داده شود. اما صدا و سیما نه تنها به پروتکل‌های رسمی خود توجهی نکرد، بلکه اندک زمانی پس از برگزاری نشست و در حالی که هنوز مقدمات صحبت نیز آغاز نشده بود، دوباره تریبون را در اختیار همان فردی قرار دادند که پیش از این نیز اتهامات دامنه‌داری را علیه دولت اصلاحات و دولت تدبیر و امید مطرح کرده بود. پس از اینکه من و خانم مولوردی متوجه شدیم

که مدیران برنامه با خدعه و فریب قصد دارند، بحث را به انحراف بکشانند...

از ادامه حضور در برنامه انصراف دادیم تا گردانندگان برنامه نتوانند از حضور ما استفاده ابزاری علیه مطالبات زنان داشته باشند. اما واقع آن است که گروه‌های تمامیت‌خواه چه دوست داشته باشند یا نه، دوره اصلاحات یکی از بزنگاه‌های کلیدی در تاریخ معاصر کشور است که در آن یکبار دیگر شعارهای بنیادین انقلاب فرصت ظهور و بروز پیدا کردند. بر خلاف تمام فضا سازی‌های تخریبی و تهمت‌هایی که رسانه‌های رسمی علیه این دوره مطرح می‌کند، دولت اصلاحات در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، دیپلماسی و... کارنامه درخشان و تکرار ناشدنی از خود به یادگار گذاشته است. بدون تردید در این دوره دستاوردهای ارزنده‌ای در حوزه زنان نیز ثبت شد که زمینه بهبود شاخص‌های رشد زنان طی سال‌های آتی فراهم شد. این گام‌های بلند برآمده از شرایط سیاسی وقت، مشارکت‌های گسترده مردم، اندیشه‌های بلند شخص سید محمد خاتمی، همراهی فعالان سیاسی اصلاح‌طلب و اندیشمندان و حضور کثیر بانوان در انتخابات شکل گرفت. در واقع، حضور جمعیت زنان در انتخابات سال 76 به اندازه‌ای برجسته شد که برخی اعلام کردند این زنان و دختران ایرانی بودند که خاتمی را در جایگاه فرد پیروز انتخابات 76 نشانند. اما بخشی از مهم‌ترین دستاوردهای حوزه زنان در دوره اصلاحات را می‌توان ذیل موارد ذیل دسته‌بندی کرد:

نخست) ارتقای ساختار و توسعه تشکیلات امور زنان: به عبارت ساده‌تر، دفتر امور زنان که قبل از اصلاحات حداکثر 20 پست سازمانی داشت به مرکز امور مشارکت زنان با 60 پست سازمانی ارتقا پیدا کرد. دوم) ایجاد ردیف بودجه: قبل از دولت اصلاحات اساساً ردیف بودجه‌ای برای امور زنان وجود نداشت. بعد از این دوره بودجه زنان طی 8 سال 360 برابر افزایش پیدا کرد. گمان نمی‌کنم، هیچ نهاد و ساختاری در تاریخ بودجه‌ریزی در این بازه زمانی با یک چنین افزایش بودجه‌ای مواجه شده باشد.

سوم) برای نخستین‌بار، مسوول این مرکز (مشاور رییس‌جمهور) عضو هیات دولت و عضو شوراهای عالی اجرایی شد و در نشست‌های رسمی کابینه حضور پیدا کرد. این مسوول در گلوگاه‌های تصمیم‌سازی کشور حضور و از مطالبات زنان حمایت کرد.

چهارم) مسائل زنان به برنامه‌های توسعه‌ای بالادستی کشور وارد شد. بخش قابل توجهی از محتوای برنامه سوم توسعه به مسائل زنان اختصاص پیدا کرد. از سوی دیگر مسائل زنان در سند چشم‌انداز 20 ساله کشور

نیز وارد شد.

پنجم) نگرش تازه‌ای نسبت به امور زنان از منظر تحقیقاتی و پژوهشی شکل گرفت. رشته‌های فراوانی در دانشگاه‌ها (از جمله مطالعات زنان) در دانشگاه‌ها ایجاد شدند، فصل‌نامه تخصصی، کتابخانه تخصصی، رشته‌های تخصصی و در نهایت تولید دانش در حوزه زنان افزایش پیدا کرد.

ششم و...) برگزاری نخستین کنگره تجلیل از بانوان نقش‌آفرین در انقلاب و دفاع مقدس با حضور شخص رئیس‌جمهوری، توسعه تعاونی‌های روستایی، رشد دانش آموختگی زنان، حضور موثر زنان ایرانی در مجامع بین‌المللی، ارتقای شاخص GDI، (شاخص توسعه انسانی و اختلافات جنسیتی)، افزایش امید به زندگی زنان، کاهش مرگ و میر نوزادان و مادران، طرح تربیت بیش از 300 مدیر زن و... بخشی از تلاش‌هایی است که در دوران اصلاحات و متعاقب آن در دولت تدبیر و امید در حوزه زنان شکل گرفته‌اند.

منبع: روزنامه اعتماد 17 بهمن 1400 خورشیدی